

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI. Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a..</p>	<p>Correspondentiele se se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Er banii de prenumeratiune a TIPOGRAFF'A DIECESANA in ARAD.</p>
---	--	---

Scrieri pastorale.

X.

Vocatiunea preotiésca.

(Continuare.)

3. Pazirea cu rigóre a datinelor religiose si a asiezamintelor bisericesci. Biserica lui Christos lucréza in mersulu ei, menita a conduce neamulu omenescu catra perfectiunea crestinésca, pre bas'a cuventului descoperitu alu lui Ddieu, scrisu in sant'a scriptura, precum si pre bas'a descoperirii dumnedieesci, pastrata prin sant'a traditiune pana in diu'a de astadi pre bas'a traditiunilor apostolice. Atát pre bas'a santei scripturi, cât si pre bas'a santei traditiuni s'au format inca din períodele prime ale erei crestine datinele religiose, si s'au instituit prin biseric'a santele ei asiezaminte.

Atát datinele religiose, cât si santele asiezaminte bisericesci sunt forme esterne, prin cari se sustiene, si se alimentéza sentiulu de pietate crestinésca; ér in modulu, cum pazesce cinev'a datinele religiose, si cum iubesce cinev'a santele asiediaminte ale bisericéi, se vadesce, si se cunoște in forma esterna intru cât posede in internulu seu spiritulu santei scripturi si alu santei traditiuni, — si intru cât posede in inim'a s'a dorinti'a de a intrá in activitatea bisericéi lui Christos pentru mantuirea neamului omenescu.

Datina religioasa este de exemplu a-ne insemná cu semnulu crucii, cand intrám in sant'a biseric'a, cand se pomenesce Sant'a treime, când plecám in calatoria, cand ne punem la mésa, cand ne culcam, si cand ne sculám, cand incepem lucrurile nóstre dílnice, cand ne tememu de vre o primejdia, — cand ni-se intémpla vre o bucuria, cand trecem pre langa vre o biseric'a, seau pre langa vre o cruce, ridicata de credintiosi, condusi de sentiulu loru de pietate intre hotare, seau aiurea.

Ce facem noi, cand ne insemnám cu semnulu santei cruci?

Ne aducem aminte de esistenti'a unui Ddieu in o fientia in trei fecie, carele din Ceriuri guvernéza pamentulu si universulu intregu, si Carele atát de multu iubesce pamentulu si omenimea, incát pre uniculu se Fiiu L'a tramis pre pamentu, cá se sufere chinuri si batái si mórtea pre cruce pentru peccatele si mantuirea nóstra; si in acelasi timpu dechiarám, ca crediend si marturisind mórtea Domnului pre cruce si inviarea lui cea de a trei'a di, — voim si noi, se-ne mantuim pre noi insine, omorind patimile si jertfiind placherile trecetórie lumesci pentru a dobéndi dela Ddieu indestulire statornica si fericire vremelnica si vecinica; voim se inviiám spiritualminte si moralminte prin o „viétia intru Christos“ celu rastignitu pre cruce, si prin supunerea vointiei nóstre vointiei Domnului in modulu nostru de gándire si actiune.

Form'a si modulu, in carele se esecuta cultulu divin in, si afara de biseric'a, si cum se sevêrsiescu santele taine, si se predau credintiosilor, sunt asiezaminte bisericesci, instituite de biseric'a dupa cuventulu Domnului spre scopulu, cá prinr'ensele se-se reverse in inimile credintiosilor darurile cele bogate ale indurării lui Ddieu. Asiediamintele bisericesci sunt mijlócele esterne, prin cari omulu, carele se supune loru, si se impartesiescu cu ele, pre de o parte dobêndesce grati'a lui Ddieu, ér pre de alt'a vadesce, si dovedesce, ca posede in internulu seu credintia in Ddieu si in sant'a lui biseric'a, si privesce in sant'a biseric'a acea moscenire dumnedieésca, din carea cá si din unu isvoru nesecatu se revêrsa bunatátile si darurile, cari conduc pre omu cu siguratia la mantuire.

Datinele religiose si asiezamintele bisericesci sunt formele si modulu, prin carele omulu nentreupt se renteneresce spiritualminte si moralminte in mersulu vietii sale catra perfectiunea crestinésca.

4. Studiu continuu si nentru-ruptu pentru a deveni din di in di mai capace intru cunoscerea santelor scripturi si intru cunoscerea datinelor si aplecărilor poporului, si mai capace a imbină doctrin'a evangheliei cu trebuintele poporului si a-i infiltra unu modu evanghelicu de gandire si actiune, prin carele se pōta pretempinā acele trebuintie, si se pōta pāsī cu pasi siguri spre desvoltare si perfectiune pre tōte tere-nele vietii.

Cu privire la studiulu continuu si nentru-ruptu alu preotului cetim in scrierile santilor parinti urmatōrele :

„Episcopulu (preotulu) este detoriu se invetie pre altii, si se studieze necontentit, pentru ca numai acel'a pōte invetiā cu succesu pre altii, carele dilnic studiēza, si dilnic face progresu intru inmultirea cunoscintielor proprii.“¹⁾

Ioan Chrysostom a studiat in teneretie atāt de multu, incāt inca cā cetetiū prin cunoscintiele sale erā admiratu si urmatu de poporu.²⁾ Cu tōte aceste, cand fu chiamatu la preotiā, elu, dascalulu chiamării preotiesci pentru tōte timpurile, fuge de preotiā, si retragendu-se in singuratate studiēza nentru-rupt doi ani de dile — dechiarandu, ca nu posede cunoscintiele necesarie pentru acēsta sublima chiamare, — si motivand acēsta retragere cu cuvintele : „Se nu cuteze nimenea a promite, ca este in stare a zidī o casa, daca nu este architectu, se nu cuteze nimenea a-se ocupā cu vindecarea bolnaviloru, daca nu cunōsce medicin'a ; si daca ar fī chiar silitu spre acēst'a, se resiste din tōte puterile, si se nu se rusineze a recunōsce nesciinti'a s'a“ .)

Cand s. Augustin a fost inaintatu la trēpt'a de Episcopu, scrie plangend catra Valeriu urmatōrele :

„Cutezu se afirmu, ca sciu si cuprindu cu deplina credintia, totu ceea ce se recere pentru mantuirea nōstra. Inse cum voiu aflā eu modulu de a pune in aplicare cunoscintiele mele, dupa ce eu nu cautu ceea ce-mi este mie de folosu ; ci ceea ce trebui esce multor'a pentru mantuire. Sunt fara indoielā insemnate in santele scripturi tōte acele sfaturi, prin cari unu omu alu lui Ddieu, daca le cunōsce, si cuprinde, pōte implinī servitiulu seu bisericescu, — seau celu putien chiar si intre ōmeni fara de lege pōte traī si muri cu acea buna consciintia, ca nu a perdut acea viētia, dupa carea insetēza, si oftēza numai inimile crestine umilite si blande. Cum me voiu potē eu increde in puterile mele, altecum, decāt urmand cuventului Domnului : prin rogatiune, prin studiu si prin lacrimi?“⁴⁾

Numai prin studiu seriosu si nentru-ruptu si-

pōte cinev'a insusi capacitate, si se pōte valorā in viēti'a publica, fia ea de ori ce natura.

Viēti'a tuturor barbatilor mari, cari in decursulu veacurilor au dat directiune popōreloru, este unu studiu nentru-ruptu. Plato a murit in anul optdieci alu etātii sale scriend, Cato Censoriu a invetiat cā batranu limb'a grecēsca, ēr fericitulu Mitropolitu Siagun'a a invetiat cā omu betranu limb'a franceza.

Valōrea studiului o descrie Solomon in urmatōrele :

„Agonisesce-ti intieleptiune, casciga-ti sciintia, nu o parasi pre dens'a, si te va tienē pre tine, iubesce-o, si te va pazi.“⁵⁾

Scopulu, pentru carele cere biserica dela preoti, cā se studieze, si se-si cāscige sciintia, este : cā prin studiu si sciintia, preotulu se-si cascige iubire facia de Ddieu, facia de biserica si facia de poporu si capacitate de a lucrā pentru inaintarea propria si pentru inaintarea poporului.

5. Zelulu pastoralu. Sub zelu pastoralu intielegem : acea tendentia statornica si neclatita de a pune in aplicare cuventulu si spiritulu evangheliei in viēti'a si faptele credintiosilor, si prin acēst'a a-ii apropiā de Ddieu. Prin zelulu pastoralu crestinatatea si preoti'a inimei nōstre trece in domeniulu realitātii.

Zelulu pastoralu emanēza din credintia, se sustiene, si alimentēza prin iubire, se potentiēza, si intaresce prin sperantia.

Credinti'a in divinitatea institutiunii produce in preotu stimulu pentru fapte crestinesci si preotiesci, si capacitatea de a invingē tōte greutātile, ce i-se punu in cale in acēsta directiune prin spiritulu „lumii“. Fara acēsta credintia nu esista zelu pastoralu ; si tōta viēti'a preotului devine, si remane unu mecanismu fara viētia, distrugetoriu pentru preotu si omorōtoriu pentru credintiosi.

De aceea dice apostolulu Pavel tuturor urmatōrilor sei :

„Imbracati-ve intru pavez'a credintiei cu carea veti potē stinge tōte sagetile cele de focu ale vicleanului.“⁶⁾

Iubirea facia de institutiune produce in preotu capacitatea de a perseverā si a lucrā cu acea intensivitate, de carea vorbesce Domnulu in cuvintele : „pastoriulu celu bunu sufletulu seu si-lu pune pentru oile sale.“⁷⁾

„Urmati dragostea, si rāvniti cele duhovnicesci mai vērtos cā se prorociti.“⁸⁾

„Daca taci, se taci din iubire, daca vorbesci, se vorbesci din iubire, daca sēmti durere, se-o sēmti

¹⁾ Cyprian : ep. ad Pomp.

²⁾ Sim. Metaphr. vita s. I. Chrys.

³⁾ I. Chr. cartea despre preotiā.

⁴⁾ Ep. 148 ad. Valer.

⁵⁾ Pildele lui Solomon c. 4. v. 5 si 6.

⁶⁾ Efeseni c. 6 v. 16.

⁷⁾ Ioan c. 10 v. 11.

⁸⁾ I. Corint. c. 14. v. 1.

din iubire, dacă cruti pre cinev'a, se-lu cruti din iubire; in tine se prinda iubirea radecini atât de adenci, încât din aceste radecini se crésca numai binele.⁹⁾

Speranti'a potentiéza, si intaresce zelulu pastoralu, — si face pre preotu capace a aretá sporiu si succesu in desvoltarea credintiosilor pre tóte terenele vietii.

„Nadejde cá acést'a avem prin Cristos catra Ddieu, nu pentru ca noi amu fi in stare a gandí cev'a dela noi; ci pentru ca Ddieu ne-a facut destoinici a fi slujitori legii sale celei noue.“¹⁰⁾

6. Prudenti'a pastorala. Sub prudentia pastorala intielegem: capacitatea de a cunósce si a poté distinge in fiecare casu, obvenindu in viéti'a si activitatea nóstra, ce avem se facem, si cum se lucrám, pentru cá lucrarea nóstra se servésca pentru prémarierea lui Ddieu si mantuirea credintiosilor.

Prudenti'a pastorala consiste: intru a omori din inim'a nóstra egoismulu si vanitatea, intru a infange spiritulu „lumii“ si a-ne deprinde, cá se lucrám intre tóte imprejurările numai in directiunea, pre carea ni-o inspira spiritulu evangheliei si alu bisericeii lui Christos, intru a pune in aplicare prin cuventu si fapta principiulu crestinatătii; „nu cautu voi'a mea, ci voi'a tatalui meu, carele m'a tramisu.“¹¹⁾

Vorbind despre prudenti'a pastorala apostolulu Pavel scrie urmatórele:

„Rogu-ve dara pre voi, fratilor, se nu ve inchipuiti veaculu acestui'a, — ci se-ve schimbati intru innoirea mintii nóstre, cá se adeveriti, care este voi'a lui Ddieu cea buna si placuta si deplin; ca dicu voue prin darulu, ce mi-s'au dat mie, tuturor celor ce sunt intre voi, se nu se faca intiepti mai mult, decât li-se cade a fi intiepti ci se-se intieptiésca, a fi cu mintea intréga, precum fiescecarui'a au impartit Ddieu mesur'a credintiei.“¹²⁾

7) Blandeti'a si smereni'a. Sub blandetia intielegem: acea tienuta esterna, prin carea dovedim faptice, intru cât este educata inim'a nóstra in spiritulu evangheliei, si intru cât inim'a nóstra crestinėsca a devenit stepana preste temperamentulu si naturelulu nostru; ér sub smereni'a intielegem: acea tienuta, prin carea dovedim faptice, intru cât ne cunóssem pre noi, si intru cât am cuprins cu ochii mintii si credintiei nóstre marimea lui Ddieu.

Prin blandetie omulu devine stepanu preste sene si fiinti'a s'a intre tóte imprejurările, si liberu de ori ce iritatiune, seau patima, seau slabitiune omenésca, judeca asupra tuturor lucrurilor si imprejurárilor in deplina obiectivitate crestinėsca; ér prin

smereni'a omulu se deprinde, si intaresce in modulu de a gandí si a lucrá conform vointiei Domnului.

„Invetiati dela mine, ca blandu sum si smeritu cu inim'a.“¹³⁾

8. Abnegatiunea si jertf'a. Sub abnegatiune intielegem: abdicerea de placi momentane pentru a dobéndi placi statornice; ér sub jertfa intielegem dedicarea intregii nóstre fiintie in servitiulu bisericeii si fericirii omenimei.

9. Spiritulu bisericescu in modulu de gandire si actiune. Sub spiritulu bisericescu intielegem: tendenti'a de a gandí si a lucrá in directiunea, data bisericeii de Intemeiatoriulu ei asia precum s'a activat acésta directiune prin biserica si prin reprezentantii ei in decursulu veacurilor. Biserica lui Christos este o institutiune reala, vediuta cu unu scopu determinatu si cu mijlóce vediute determinate. In urmare in biserica numai atunci lucréza, si poté lucrá cinev'a cu deplin succesu si cu mijlóce nimerite, daca intra in spiritulu si continuitatea barbatilor, cari prin virtutele si activitatea lor au dat directiune bisericeii si activitatii ei pastorale.

„Ceea ce vorbim noi nu vorbim dela noi, ci precum am invetiatu dela parintii si barbatii alesi ai bisericeii.“¹⁴⁾

Adeverat'a preotia si vocatiune preotiésca se aréta, si dovedesce cu deosebire in modulu de a vedé si a lucrá in spiritulu si directiunea bisericeii, precum s'a desvoltat si cimentat acésta directiune in decursulu veacurilor. Nu crede, si nu lucréza in spiritulu bisericeii omulu, carele nu a intrat, si carele nu lucréza in directiunea, urmata de biserica.

10. Armonia deplina in cuvintele si viéti'a preotului. Cu privire la acésta armonia esclama Pastoriulu celu Bunu: „cine dintre voi me poté invinuí cu vre unu pecatu;¹⁵⁾ ér Ioan Crysostom cere dela preotu, cá se fia „omu deseversit atât in privinti'a spirituala, cât si morala.“¹⁶⁾

Rogatiunea, cercetarea bisericeii, pazirea datinelor religióse, studiulu, zelulu, prudenti'a pastorala, blandeti'a si smereni'a, abnegatiunea si jertf'a, si deplin'a armonia in cuvinte si viéti'a, sunt calitátile din cari se cunosce, încât posede cineva aplecarea si capacitatea, seau ceea ce numim vocatiune preotiésca.

In aceste calitáti se dovedesce vacatiunea preotiésca, ér intru a-ne insusi aceste calitáti consiste pregatirea pentru preotia; cá astfelu se porte cinev'a cu demnitate acésta inalta chiamare, la carea lu-chiama Domnulu si biserica lui.

Augustin Hamsea.

⁹⁾ Augustin in esplicarea epist. I. a lui Ioan.

¹⁰⁾ 2. Corinteni c. 3. v. 4—6.

¹¹⁾ Ioan.

¹²⁾ Romani c. 12. v. 1—3.

¹³⁾ Mateiu 41, 29.

¹⁴⁾ Chrysostom in Evang. lui Mateiu omili'a III.

¹⁵⁾ Ioan c. 8, 46.

¹⁶⁾ Chrys. in evang. dela Mat. om. I.

Sinesiu din Cirene si Teodoru din Mopsuesti'a.

1. Contimpurean mai teneru a lui Ioan Chrisostom a fost episcopulu S i n e s i u. Nascut in Cirene (Pentapolis din Afric'a nordica) din pãrinti pagãni, de neamu nobilu, intre anii 370—5, a primit o crestere alãsa si o cultura scientifica in Alexandri'a, dela renumit'a filosofa pagãna Hipati'a. Dupa ce s'a re'ntors in patri'a sa, a atrasu prin eruditiunea si cultur'a sa filosofica, retorica si poetica admiratiunea concetatiunilor sei asupra sa, in cãt acesti'a la an. 398 'l trimisera la Constantionpolea cu insarcinerea, ca se duca si predee imperatului Arcadie, ca dar, o coróna de aur, si se mijlocãsa dela elu iertarea dãrilor, cu cari erau ei datori. Trei ani a trebuit se petrãca in Constantinopolea ca se ajunga in audientia la imperatulu. Acestui'a i-a placut mai mult cuvântarea lui despre regat sãu diregãtori'a imparatãsa, decãt corón'a daruita. Cu esperintie misantropice si fõrte triste s'a intors el acasa, de unde in curënd a plecat la Aten'a, ca se asculte filosofi'a. Dar din caus'a decadintiei, in carea se aflã acolo acẽst'a sciintiã, fõrte disgustat s'a re'ntors in an. 402 la Alexandri'a. Aici a primit tain'a cununei dela archiepiscopulu Teofil. Se vede, ca dẽnsulu a trecut la legea crestina, inse nu se scie cãnd; se crede, ca sãu nemijlocit inainte de casatoria sa, sãu scurtu timp nainte de caletori'a sa la Constantinopolea. Dela Alexandri'a nu peste multu timp s'a intors in patri'a sa, la Cirene. Aici a trait in linisce si activitate literara, fiind fõrte multiemit cu sõrtea sa, si cautãnd adese ori distragere in „virtuti cavaleresci,“ precum sunt venatul, versificarea, etc. Meritele patriotice, ce le-a castigat inainte concetatiunilor sei l-au facut atãt de renumit, in cãt la an. 409 a fost ales de episcopu al Ptolomaidei si mitropolitu alu Pentapolei. N'a voit se primãsa sarcin'a acẽst'a, pentru ca ii venia greu se schimbe libertatea viãtii sale de pana aici, cu responsabilitatea si greutatea demnitatii episcopesci. Afara de acẽst'a el se simtia fericit ca sotiu si tata, si astfelu nu se putã decide, ca se se desparta de familia sa si se se faca monach, cum erã cea mai mare parte a episcopilor de atunci. Ba el insusi a declarat fara reserva, ca confesãza ca filosof neoplatonic si origenist, unele invetiaturi si socotintie teologice, cari nu corespundu cu dogmele bisericeii dreptcredinciose; asia buna óra eterodoxiile lui Origen, relative la eternitatea lumii, preexistenti'a sufletelor, invierea trupurilor si „restabilirea tuturor“ (apocatastasa).

De si Sinesiu, dupa cum resulta acum din cele espuse, s'a gerat mai mult ca invetiacelu alu neoplatonicului Plotin (filosof † la Rom'a, la an. 270) decãt ca invetiatoriu bisericesc; totusi archiepiscopulu Teofil din Alexandri'a, in an. 410, l-a hirotonit de episcop. Alegetorii nu s'au insielat in persón'a lui, cãci el nu numai a devenit un prelat fõrte zelosu, un parinte adeverat si pastoriu iubitoriu si credincios

alu turmei sale, ci a parasit inea si etorodoxiile sale de pana aici, si a ajuns a fi aderent si aparatoriu infocat alu ortodoxiei contra Eunomienilor. In ingrijirea sa parintãsa fatia de turm'a sa nu s'a spariat nici nu sa infricat de conflictele dese, ce le avea cu puterea politica. Cam pe la an. 414 a perdut 3 fii; ér scurt dupa acẽst'a au navalit barbarii in patria sa, pentru carea nutria multa iubire si ingrijire. Aceste catastrofe, dice biografulu seu, ii causara superare si mãhnire atãt de mare, in cãt in anulu urmatoriu, 415 a murit in etate abia de 40—45 de ani.

Dintre opurile, ce ni-au remas dela el, partea cea mai considerabila o formãza tractatele sale filosofice si oratorice. Curat teologice sunt numai urmatõriile scrieri: 1) 10 imne scrise cu multu avẽntu poeticu; si anume, 4 catra s. Treime, ér 6 catra Is. Cr. 2) 2 omilii; dintre cari un'a, dupa o scurta introducere relativa la serbatori in genere, tractãza despre pretiulu cel inaltu alu binefacilor si alu descoperirilor ddieesci din T. V. si N.; ér cealalta e o cuvântare de diu'a Nascerei lui Cr. La referintie curat bisericesci privesc si epistolele lui, 156 la numeru. Din aceste cunoscem istori'a viãtii si activitatii sale ca episcopu; precum si desvoltarea bisericeii crestine din timpulul seu.

Intre tractatele lui filosofice si oratorice, ce ni s'au pastrat, aflãm: Cuvântarea, ce a tienut-o inaintea imperatului Arcadie, despre diregatori'a imparatãsa; 2 cuvântari polemice rostite in patria sa; o apologie filosofica, in carea apara viãti'a filosofica contra unor atacuri si obiectiuni ridicate de unii filosofi; scrierea despre plesiuvia, in carea incepe a laudã plesiuvi'a in modu sarcastic, terminãnd cu espunerea principiilor sale filosofice; opulu intitulat „Egiptenulu“ sãu despre provedintia, in carele sub mantau'a mitologiei egiptene, si in specialu a mitulu despre Osiris si Tifon, descrie lupt'a dintre bine si reu, carea s'a petrecut in timpulul seu la curtea imparatãsa din Constantinopolea, adaugẽnd, din partea sa ca uumai dela provedintia ddieãsa se põte asteptã, ca acẽsta lupta se se termine cu invingerea binelui; o scurta seriã psihologica-filosofica despre originea si semnificarea visurilor; in fine o epistola catra unu amicu alu seu, caruia ii trimite ca dar, unu astrolabu (aparatu astrologic) facut de elu insusi, laudãnd fõrte mult astrologia.

2. Unu altu contimpurean si mei teneru, ba chiar conscolariu si amicu intimu a lui Ioan Gura de auru a fost Teodor, episcopulu din Mopsuesti'a (in Cilici'a). S'a nascutu din pãrinti nobili si avuti in Antochi'a. A studiatu impreuna cu Crisostom mai intãi la retorulu si filosofulu Libaniu. In etate de 20 de ani a parasitu carier'a acẽst'a, si dimpreuna cu prietenulu seu Ioanu a imbratisiatu viãti'a ascetica, devenind invetiacelulu presbiterulu Diodor din Tars. Dar dupa unu timpu scurtu parasese ascẽsa si dedata cu ea si carier'a teologica, resolvindu-se a se

intörce érași la cea lumésca. Atunci Ioan yrin o scrisóre prietenésca 'l induplecà, ca sa se re'ntörca la viéti'a ascetica, si sa 'si continue studiile sale teologice. La anulu 378, devenind invetiatoriuu seu Diodoru mitropolitu alu Tarsului, a remasu elu celu dintâi si mai de frunte representatu alu scólei antiochene In acésta calitate a desvoltatu insusirile séu mai bine directiunea caracteristica a acestei scólei cu multu mái marcatu, si pana la unu gradu mai inaltu de divergintia fatia de directiunea urmata de scól'a alexandrina, decum a facut-o acést'a antecesóru lu si fostul seu invetiatoru Diodor. Principiile sale ermineutice si dogmatice se manifestau mai vértosu in tendinti'a sa prea exagerata de a explicá s. scriptura numai in sens literal-istoricu, in lepaderea filosofiei platonice, in despretiurea teologiei speculative, si in urma in nisuinti'a de a distinge cât se póte de acuratu atât in religiune cât si in persón'a lui Cr., intre natur'a lui divina si intre cea umana.

(Va urmá.)

Dr. Tr. Puticiu.

Proiectu de lege

despre institutiunea pentru ingrijirea copiilor mici.

(Continuare din Nr. 45.)

Capu VI.

Preparandiile pentru institutorii de copii.

§. 30. Si institutorii si institutórele de copii 'si facu studiile teoretice si practice in preparandii pentru institutori de copii. Elevii si elevele isi voru primi instructiunea in cursuri si locale separate.

§. 31. Preparandii pentru institutori de copii mici potu infintia : statulu, comunele, confesiunile, persónele juridice si private cu observarea celoru ce se prescriu in §-ii 30—39. Planulu de invetiamentu in preparandiile pentru institutori de copii mici sustienute de statu, comune, persóne juridice si private ilu face ministrulu de culte si instructiune publica. Confesiunile hotarescu ele in sesi planulu de invetiamentu pentru institutórele ridicate de ele, suntu inse obligate a considerá planulu de invetiamentu, publicatu de ministrulu culteloru, si alu instructiunii publice, ca minimulu, ce este instruat in fia-care specialitate. Comunele si confesiunile, cand infintieza vre-o preparandia pentru institutorii de copii mici, suntu obligate a presentá planulu de invetiamentu, documentele puteriloru angagiate si unu documentu specificatu despre arangiammentulu institutulu.

Persónele juridice si private potu infintia asemenea preparandii numai cu concessiune din partea ministrulu de culte si instructiune publica.

§. 32. Conditiiunile de primire in aceste preparandii suntu urmatórele : 1-iu constitutia corporala senetósá si puternica, precum si audiú musicalu. 2.

Fetele trebuie se fia implinitu alu 16, éra feciorii alu 18 anu. Elevi de peste 40 de ani nu se primescu. 3. Atestatu scolaru, ca a absolvatu bine 4 clase a unei scólei medii, séu cetatienesci, séu a unei scólei de fete superióre, séu a 2-a classa a unei scólei poporale superióre ; eventualu se faca esamenu de primire din obiectele de instructiune corespundietóre.

§. 33. Cursulu de instructiune la aceste institute este de 2 ani. Obiectele de instructiune obligate suntu : 1. Religiunea si moral'a. 2. Limb'a maghiara si literatur'a. 3. Pedagogi'a crescerei, cu deosebita privire la institutórele pentru ingrijirea copiiloru mici. 4. Invetiarea higieni cu privire la institutórele pentru ingrijirea de copii. 5. Istori'a patriei, constitutia tierii si geografi'a. 6. Sciintiele naturale. 7. Geometri'a si desemnulu. 8. Cantu 'si violina. 9. Pentru eleve lucru de mana femeescu, pentru elevi unele ramuri din industria pentru barbati. 10. Esercitiu permanentu in umblarea cu copii mici. 11. Gimnastic'a. 12. Eventualu o a dona limba din patria. Tóte aceste obiecte se voru instruí in mesura indicata in insusi scopulu instituteloru pentru ingrijirea copiiloru mici. Elevii (elevele), cari materialulu prescriu pentru anulu primu si l'a insusitu, fia prin absolvarea unei scólei corespundietóre, fia prin aceea, ca au facutu esamenulu de primire, potu dela inceputu se intre in cursulu anului alu doilea.

§. 34. Personalulu sistemisatu alu unei preparandii pentru institutori de copii mici consta celu putienu dintr'unu invetiatoru dirigentu, unu ordinaru si unu invetiatoru (invetiátóre) auxiliaru ; acestia, déca au servitu 3 ani fara nici o scadere, voru fi denumiti definitivu. Personalulu invetiatorescu sistemisatu in preparandiile sustienute de statu, comune, confesiuni si persóne juridice precum si institutorii si institutórele din institutórele pentru ingrijirea copiiloru mici adnecate la preparandii, se denumescu (aleg) pe viétia si pentru amovarea loru decudu dispositiunile §§-loru 12 si 28.

§. 35. De invetiatori, respective invetiátóre la preparandiile pentru institutori (institutóre) de copii mici potu fi aplicate numai astfelu de persóne ; 1-iu cari au diploma, celu putienu de a puté fi invetiatoru (invetiátóre) la o scóla cetatienésca, 2 cari au facutu pracsá celu putienu unu anu in cursulu de pracsá arangiatu anume spre acestu scopu, intr'una din preparandiile menite pentru formarea de institutori (institutóre de copii mici.) Persóne, cari s'au distinsu in activitate literara s'au practica, ministrulu instructiunii publice le póte dispensa de acésta cualificatiune.

§. 36. Preparandiile pentru institutori (institutóre) de copii trebuie se fia provediute cu localitati senatósé si cu arangiammentu corespundietóru recerintieloru pedagogice. Pentru formarea practica a eleviloru (eleveloru), trebuie se fia arangiatá pe langa fie-care preparandia de institutóre de copii mici unu

institutu de model pentru ingrijirea de copii, carele se fia condusu de o institutore diplomata. In institutele de modelu, aneestate preparandiiloru cu limba de propunere nemaghiara, celu putienu o jumatare din fie-care di trebue se fia de modelu limb'a maghiara limb'a de conversatiune.

§ 37. Elevele preparandiiloru pentru formarea de institutore de copii mici, potu fi eschise din institutu pe calea disciplinara, inse eschiderea loru trebue substernuta ministrului de culte si instructiune publica spre confirmare. Cele de lipsa pentru publicarea si stricta esecutare a conclusului confirmatu, le dispune ministrulu mentionatu. Dealtmintrelea, normativulu de procedura disciplinara pentru preparandiile statutului si ale comuneloru ilu face ministrulu culteloru si alu instructiunei publice, era pentru preparandiile confesionale ilu face respectiva autoritate superiöra confesionala. Persónele juridice si privatii suntu obligati a compune unu statutu separatu pentru procedur'a disciplinara si alu substerne ministrului de culte si instructiune publica spre aprobare.

§. 38. La preparandiile pentru institutore de copii mici se voru tiené la finea anului esamene publice, era la finea cursului de doi ani esamene de calificatiune in presentia si participarea inspectorului regescu de scóle, séu a substitutului seu, carele va fi anume exmisu spre acestu scopu din partea ministrului de culte si instructiune publica.

Inspectorulu regescu de scóle séu substitutulu seu subscriu diplomele de calificatiune. Diplom'a lipsita de acésta subscriere n'are valóre. Inspectorulu regescu séu substitutulu seu potu negá acésta subscriere atunci, cand candidatulu nu dispune in graiu si in scrisu de limb'a maghiara.

§. 39. In casuri bine motivate potu fi admisi la esamenu de calificatiune astfelu de individi, cari desi n'au facutu regulatu cursulu prescisu in § 33, dér au functionatu in praesa celu putienu o jumatare de anu in vre-unu institutu pentru ingrijirea copiiloru mici. Si acésta inse, se face numai dupa-ce voru fi depusu esamenulu din fia-care obiectu de instructiune a fia-carui anu. Concesiunea spre depunerea mentionatelor esamene de classa si a esameneloru de calificatiune cu respectarea conditiuniloru din § 32, o da autoritatea superiöra a respectivei preparandii pentru formarea de ingrijitore pentru copii mici. Totu acea autoritate da concessiune a depune esamenulu de calificatiune pentru institutele de ingrijirea copiiloru mici si aceloru invetiátore diplomate, dela care se póte pretinde esamenele de classa si cari nu suntu la altceva obligate, decátu a documentá o praesa de jumatare de anu intr'unu institutu pentru ingrijirea copiiloru mici. Eseptionalulu ministrulu de culte si instructiune publica póte dá concessiune la depunerea numai a esamenului de calificatiune.

§. 40. Asupra tuturoru preparandieloru pentru institutore de copii mici control'a o esericiéza ministrulu de culte si instructiune publica prin inspectorii re-

gesei des scóle. Inspectorulu regescu de scóle, déca observá scaderi, provóca pre intretinatoriulu institutului a delaturá scaderile, déca inse scaderile observate suntu asia de mari, incátu potu periclitá activitatea cu succesu a institutului, atunci face raportu despre starea lucrului lu ministrulu de culte si instructiune publica si subscrierea diplomeloru de calificatiune o póte tiene in suspensio. De cumva intretinatorulu institutului, in contra admonitiuniloru, in decursu de doi ani de dile n'a delaturatu acele scaderi, ministrulu póte ordoná inchiderea institutului. In casu inse, când guvernulu in vre'una din preparandiile pentru institutore de copii mici a afluatu urme de immoralitate séu urme de dusimania in contra statutului, atunci ordonéza investigatiune prin inspectorulu regescu de scóle, si déca intretinatorulu institutului nu delatura immediatu reulu constatatu prin investigatiune, ministrulu de culte si instructiune dispune fara amânare inchiderea institutului.

(Va urmá.)

Lipov'a 3 Dec. v. 1890.

Domnule Redá!

Cu o nespusa placere vin ve raportá pe scurtu despre mersulu si progresulu aniunei femeiloru nóstre romane din orasiulu Lipov'a.

Abia se'mplinesce anulu de când s'a 'nfintiatu acésta reuniune, al carei scopu e ajutorarea copiiloru (scolari) saraci dela scól'a nóstra rom. ort. de aici. Si cumca ide'a a fost buna — lauda Dómnelor din orasiulu nostru — este deja faptu constatatu.

Constatandu-se odata faptulu, ca ide'a a fosta nimerita, nu se mai póte indoi nimenea despre succesulu stralucitu, caci reuniunea a desvoltatu o activitate a carei fructe deja se simtiescu.

On. cetitori ai acestui diaru i-si aduc aminte, ca inca anulu trecutulu in ajunulu „Nascerii Domnului“ a fostu imbracati din banii adunati de reuniune prin colecte esmise in orasiulu Lipov'a peste 30 prunci, parte baeti parte fete, cu câte unu intregu rindu de vesminte, ér altii 30 parte cu incaltiaminte parte cu alte vesminte.

Ér sum'a remasa a fostu depusa spre fructificare in cass'a de pastrare.

Observandu si insufetindu-se si tinerimea studiösa din orasiulu Lipov'a de ide'a cea sublima a dameloru nóstre, si voindu se contribuie si ei cu denariulu loru, cu concursulu dameloru romane a aranjatu in 27 Augustu st. v., unu balu alu carui resultatu a fostu venitulu curatu de 80 fl., cari s'au alaturatu langa ceilalti, si astfelu astadi reuniunea dispune de unu capitalu de peste 100 fl. Totu in var'a acést'a reuniunea si-a elaborat statutele, pe cari dupa cum sunt informat le-a expedatu Inaltului Ministeriu spre aprobare.

Apropiindu-se serbatorile „Nascerii Domnului“, si avend in vedere scopulu celu sublim alu reuniunei, D-na presidenta a invitat pe membrele reuniunei pe diu'a de 2/14 Decembre la siedintia, in edificiulu scólei nóstre

din orasiulu Lipov'a. — Prin prezentarea numerósa si punctuala a membrilor, s'a dovedit interesulu ce-lu au fatia de reuniune. Dar siedintiei i-s'a dat unu coloritu si mai seriosu prin prezentarea la siednti'a a preotiloru locali in frunte cu parintele protopresbiteru tractualu, a invetiatoriloru si a mai multoru membri din comitetulu parochialu.

Celu mai insemnatu punctu alu programei a fost hotarirea de a se esmite si anulu acesta liste pentru colectare, cá astfelu reuniunea se nu se vada silita a rupe din capitalu, si totusi a satisfice scopulu ei celui maretiu.

Cu purtarea listelor a fost insarcinate urmatórele membre: dnele Berta Vancu, Aurelia Opreanu si Maria Hodegiu; d-siórele: Cornelia Putici, Augusta Tuducescu si Ecaterina Munteanu.

Numai incape indoiala, ca listele vor avea efectulu doritu, cand scim, ca lipovenii, cand au fost vorb'a d'a contribui cu denarulu lor la o fapta crestinesca, au fostu totdauna la inaltimea chemarii lor.

S'au mai discutat si alte lucruri; adeca ca reuniunea iarasi se tina o siedintia Dumineca in 9/21 Decemvre, pentru a se constatá rezultatulu colectelor, si a se luá dispositiunile recerute; precum si altele cari nefiind de unu interesu generalu, me retinu de a-le spune.

Esind dela acésta siedintia, in care am vediutu atáta insufetire din partea tuturoru membriloru, nu me pot retiné de a nu felicita tiner'a reuniune, dorind cá Ddiu se o binecuvanteze din darurile sale cele bogate.

Cáta superare si intristare nu s'ar delaturá din multe case d'ale bietiloru nostri Români, daca femeile nóstre barem din comunele mai mari ar urmá esemplulu dame-loru din orasiulu Lipov'a!

Orasiulu Lipov'a póte servi adi cá esemplu in privinti'a acést'a, nunumai in Banatu ci si in celelalte parti locuite de Romani.

Correspondentulu.

D I V E R S E.

* *Parastasu.* Duminec'a trecuta s'a oficiat in biseric'a catedrala din Aradu unu parastasu pentru odichn'a fericitulu intru aducere aminte: Archiepiscopulu si Metropolitulu Andreiu Siaguna, si a fericitilor intru aducere aminte: Andreiu si Antoniu Mocsonyi de Foen.

La finea servitiului divin u ieromonachulu Augustin Hamsea tiendú o cuventare, in carea espuse virtutile fericitulu Archiepiscopu si Metropolitulu Andreiu, precum si virtutile fericitilor intru aducere aminte frati Mocsonyi de Foen. In viéti'a si activitatea neobosita si deplin succésa a Archiepiscopulu si Metropolitulu Andreiu aflám tóte acele calitati si virtuti, cari constituiescu: adeverat'a vocatiune preotiesca; ér in viéti'a si faptele fratilor Mocsonyi se oglindéza in unu modu vediutu tóte acele virtuti crestine, cari dau acestor vrednici barbati titlulu neperitoriu la recunoscinti'a bisericei si natiunei. Glasulu

Arhipastorulu Siagun'a afla viu resunetu in inim'a poporulu romanu inspiratu si ajutat de virtutile ilustrei familii Mocsonyi; ér prin armoni'a deplina dintre Archipastoriu si pastori si se realiséza cu succesu opulu celu mare alu unitatii futuror romanilor ortodocsi din acésta tíera sub sceptrulu vechei nóstre Metropolii nationale si activarea constitutiunei nóstre bisericesci. Terminand vorbitorulu. — adage: pastori si pastori se intuim adesea virtutile acestor distinsi barbati, — cá inspirandu-ne de ele se potém continuá cu succesu lupt'a initiata de densii pentru ridicarea neamulu romanescu din aceste párti sub scutul si ingrijirea bisericei nóstre nationale; ér fericitilor intru aducere aminte Ddiu se-le dea odichn'a meritata in locasiurile sale ceresci! — In veci amintirea lor.

* *„Colindá si cantece poporali,”* culesse de Teodor Daulu este titlulu unui opu, aparutu in tipografi'a nóstra diecesana, cu pretulu de 25 cr. v. a. — asupra carui'a si pana cand vam poté face o dare de seama amenuntita, — atragem atentiunea onoratulu publicu.

* *Coru nou de plugari* s'a infintiat in Comun'a Comlausiu (Sant-An'a vechia). Felicitám atát preoristi, cât si pre infintiatorii noului coru de plugari!

† *Necrologu.* In diu'a de 5/17 Decemvre a trecut la cele eterne unu vrednicu credinciosu alu bisericei nóstre din comun'a Nadlacu fericitulu intru aducere aminte poporeanu Michail Crisianu, in etate de 74 de ani, dupa ce a fost impartesitu cu santele taine. Reposatulu a functionat mai multu timpu cá epitropu alu santei nóstre biserici din numit'a comuna, a fost omu cu fric'a lui Ddiu si cu iubire de biseric'a, care iubire o-a dovedit si prin faptul, ca inainte de mórte a testat din averea s'a pre seam'a santei biserici din numit'a comuna unu optariu de pamentu in pretiu de 1500 fl. v. a.

Pre reposatulu lu-deplange neconsolabil'a s'a fiica Elen'a, maritata Romanu, ginerele seu Lazar Romanu, precum si intréga comun'a nóstra bisericesca din Nadlacu, alu carei'a vrednicu si credinciosu fiu a fost.

Remasitiile pamentesci ale defunctulu s'au depus spre odichna eterna in 6/18 Decemvre a. c. Servitiulu funebru a fost oficiatu de catra preotii din localitate Georgiu Sierbanu si Vincentiu Marcovicu, — petrecutu fiend reposatulu la locul de odichna de intregu poporulu din Nadlacu.

Depunend o lacrima de durere pre mormentulu reposatulu i-dicem: ca sufletulu lui se-lu asieze Ddiu cu dreptii, ér osemintelor lui se-le fia tierin'a usióra!

* *Societatea de cantari bis. din Giulamagiara* dupa primirea statutelor aprobate de inaltulu guvern, la 14 Decemvre n. c. s'a constituitu pe 3 ani (1891—93) in modulu urmatoriu: Presiedinte: Iustin Popovici, vicepresiedinte: Ioanu Marcusiu, notariu: Ioanu Ionescu, cassar: P. Vladuti, controloru: D. Ardelean.

* *Multiamita publica.* Locitorii din comun'a rom. gr. or. Cilu a donatu pre sém'a santei nóstre biserici in anulu acést'a urmatórele donuri si anume: 1.

Ilie Ancateu a donatu un prapore in pretiu de 50 fl. v. a., éra soti'a s'a An'a un masain pre santulu prestolu in pretiu de 20 fl. v. a. 2. Lazaru Dareu a donatu doue ripidi in pretiu de 10 fl. v. a. si doue icóne cu 7 fl. v. a. 3. Vasiliu Ancateu a donatu doue ripidi cu 10 fl. 4. Todoru Ancateu a donatu trei candelé micii de argintu in pretiu de 24 fl. v. a. 5. Ioanu Jurcuti'a a donatu un'a cruce mica de argintu de chin'a aurita pre santulu prestolu cu 18 fl. 6. Parteniu Cotioiu a donatu policandru in pretiu de 24 fl. v. a. 7. Mari'a Popá a donatu trei stihare pentu prunci in pretiu de 10 fl. v. a. 8. Augustina Lupanu a donatu doue sfesnice de arama in pretiu de 5 fl. v. a. 9. Vrocati-va credintiosi a donatu pentu doue sfesnice mari inaintea altarului cu 6 lumini in pretiu de 24 fl. v. a. Totu in anulu acesta bunii nostrii credintiosi din intréga comun'a bogatu cu seracu, au donatu pentu facerea a doue clopote noue sum'a de 545 fl. v. a. marimea clopoteloru este unulu de 258 chg, éra alu doilea de 63 chg., din sum'a de susu credintiosi nostrii a donatu 458 fl. v. a. éra cealalta suma au donat-o straini de alte lege precum urméza: Dn'a Almay Ilona, soti'a domnului de pamentu reposatu Almay din Cilu 20 fl. v. a. Istitoris Gyula directoru 5 fl. v. a. Prosochy Mihaiu 10 fl. v. a., Carolu Buriacu 5 fl. v. a., Geiringu Marton 5 fl. v. a., Rubiniu Ferentiu 3 fl. v. a., Rubiniu Antoniu 3 fl. v. a., Covaciu Iani 3 fl. v. a., Farcasiu Vazul 3 fl. v. a., Ilea Ilisiu 2 fl. v. a., Nicolau Papu notariu 5 fl. v. a., Arpadu Cacic'a 3 fl. v. a., Iosefina Dragancea 4 fl. si Georgiu Lupanu 2 fl. v. a., Aceste clopote in diu'a de 7 Octomvre st. v. a. c. s'au santitu prin parintele protopresbiterulu tractualu dinpreuna cu doi preoti in cari di s'au si asiadiatu la locul destinatu. Pe clopote se afla acésta inscripitiune: „Aceste clopote s'au facutu pre spesele credintiosiloru rom. gr. or. din comun'a Cilu, sub regenti'a M. Sale Francisc Iosifu I-ii. cu binecuventarea dinstinsului episcopu alu Aradului Ioanu Metianu a parintelui protopresbiteru tractualu Constantinu Garbanu din Buteni si a parintelui Nicolau Dragancea ca preotu localu din Cilu, la anulu 1890. — Spre eterna pomenire.“ Subscrisulu in numele comitetului parochialu din Cilu vin si pre acésta cale in pretiuita nóstra fóia „Biserica si Scóla“ a-mi esprimá acésta multiamita atât poporului rom. gr. or. din Cilu, cât si celor straini cari au binevoitu si au donatu denarulu lor la cas'a lui Ddieu, rugandu pre bunulu Ddieu se ii traésca la multi ani fericiti si se le replatéscá insutitu pentu aceste donuri facute bisericeii nóstre din Cilu; si dorindu cá esemplulu acesta se afle multi imitatori intre credinciosii nostrii cu dare de mana. Cilu la 22. Noemvre 1890. Nicolau Dragancea, preotu si presied. comit. paroch.

Concurs.

In urmarea ordinatiunei Vener. Consistoriu diecesanu de sub Nr. 5381 1890. se escrie concurs pe statiunea invetiatorésca dela scóla de baeti din **Cuvin**, cu terminu de alegere **27 Decemvre 1890. st vechiu** (a treia di de Craiun), care e incopciata cu urmatórele emoluminte:

1) Salariu in bani gata 200 fl. v. a. 2) $\frac{1}{2}$ sesiune statatóre din 20 jugere a, 1100□ pamentu aratoriu comasat, care dupa detragerea contributiunei aduce un venit curat 120 fl. v. a. 3) 41 metri lemne din care are a se incaldi si scóla 102 fl 50 cr. 4) Pentu conferintia 10 fl. 5) Dela inmormentari se sperédia 10 fl. 6) Cuar-tiru destulu de comodu cu 2 chilli, cuina, camara, staleu, gradina de legumi si alte apartinatóre. 7) Pentu scripturistica si familatia se ingrigesce comuna bisericeésca.

Acésta statiune inv. avènd un salariu de 442 fl 50 cr. v. a., in sensulu conclusului adus de Ven. sinodu eparchialu in anulu 1883. sub Nrii 79, 80, este de classa I. dela recurrenti se poffesce cualificatiune pentu aceia classa preserisa, si se observa ca vor fi preferiti cari vor dovedi ca sunt harnicii a conduce corulu vocalu care deja esista.

Recurentii sunt poffiti a-se presentá in biserica pana la alegere in vre-o Dumineca ori serbatóre, spre asi aretà desteritatea in cantari si tipicu, éra recursele adresate comit. parochialu se le subscérna subscrisului inspectoru de scóle pana inclusive 24. Decemvre 1890. st. v. la Solymos p. u. M.-Radna. (Aradmegye).

Alegendulu nu va fi intaritu numai dupa depunerea esamenului din 1891/2, adeca dupa ce va functioná unu anu de proba.

Cuvin la 19 Noemvre (1 Decemvre) 1890.

Dupa consultare cu comitetulu parochialu:

Iosif Vuculescu, m. p.
inspectoru de scóle.

—□—

Pentu parochi'a de class'a a II-a din **Sebisiu**, in protopresviteratulu Buteniloru, devenita vacanta prin trecerea din viétia a adormitului parochu Simeonu Tomutia, — prin acést'a se escrie concursu pana la **30. Decemvre a. o** in carea di va fi si alegerea.

Venitele incopciate cu acést'a parochia sunt: a) folosirea unei sesiuni de pamentu aratoriu de class'a II; b) folosirea unui intravilanu; c) biru si stolele indatinat dele 150 case; d) alte accidentii, cari tóte computate la olalta — se radica la sum'a de 640 fl.

Recurentii sub durat'a concursului se vor presentá vre-odata la biserica din locu spre a se face cunoscutu poporului, éra recursele le vor substerne pe calea oficiului protopresviteralu din Buteni (Butyin).

Sebisiu (Boros-Sebes), la 25. Noemvre 1890.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **CONSTANTINU GURBANU, m. p. prot.**

LICITATIUNE MINUENDA.

Pe bas'a conclusului sinodului parochialu din 16 Septemvre a. c. si in necsu cu inalt'a resolutiune a ven. Consistoriu din 1-13 Noemvre a. c. Nro 4911. prin acésta se escrie concursu de licitatiune minuenda pe **27 Decemvre 1890. st. v. a. c.** pentu renovarea intregului interior alu bisericeii gr. or. adeca: pictura — in oleiu — si auritura — cu „catarina gold“ — a templei si a straneloru, precum si sculptura ce ar lipsi; apoi pictur'a cermei si a paretiloru din tóte despartiemintele bisericeii, vapsirea scauneloru si pictur'a icóneloru de serutat.

Spesele acestei intreprinderi — conform specificarii facute de unu specialistu — se urca la 3080 fl. v. a.

Doritorii de a luá acésta intreprindere, sunt poffiti a-si trimitte ofertele, respective a-se presentá in diu'a de licitare, provediinti cu vadiul de 10%.

Specificarea lucrarilor si conditiunile, precum si templa — care are de a-se lucra intogmai informa si calitatea celei vechi, — sunt a-se vedea in fati'a locului.

Din siedinti'a comitetului parochialu gr. or. tienuta in B.-Comlusi, la 5 Decemvre 1890.

Iuliu Vui'a, m. p.
notariu.

Iuliu Stanescu, m. p.
presiedinte.

Cu scirea Prea On. Domnu **PAULU MIULESCU**,
protopopu.

—□—